

HEZKUNTZA-LAGUNTZAKO ESPEZIALISTAREN LANPOSTURAKO CORONAVIRUSEKIKO ESPOSIZIO-ARRISKUAREN BALORAZIOA ETA PREBENTZIO-NEURRIAK

SARRERA

Hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak ikasgeletara itzuli direla eta, COVID-19ren osasun-alarmako egungo egoeran, HLE-ren lanposturako arriskuaren balorazioa eta prebentzio-neurri espezifikoak aurkeztu dira.

Ikastetxe bakoitzak **kontingentzia-plan bat** izan behar du. Plan horretan, prozeduren eta jarduketan kudeaketa eta prebentzio-neurri nahikoak eta egokiak jaso behar dira, lana koronabirusaren aurrean beharrezkoak diren segurtasun- eta osasun-bermeekin egin dadin. Dokumentu honek Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saileko ikastetxe publikoetako langile guztiei gomendatutako antolaketa- eta higiene-neurri orokorrak osatzen ditu.

LAN-INGURUNEAK

- Etxeko eskola-arreta
- Ospitaleko eskola-arreta
- Eguneko zentro terapeutiko hezitzailea
- Atazak ikasteko gela
- Haur, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako gela egonkorra
- Hezkuntza bereziko zentroa
- Gela arruntak

ZEREGINAK

Hezkuntza-laguntzako espezialistek (HLE) egiten dituzten zereginak ikasleen ezaugarrien eta hezkuntza-premien arabera dira. Ikasleek dituzten behar espezifikoak arabera, nabarmen aldatzen dira egin beharrekoak:

- HPBak dituen ikaslea zaintzea, garbitzea eta, beharrezkoa bada, pixoihalak aldatzea
- Ikasleen elikadura-ohiturak. Jantokiko laguntza
- Eskola-eremuan behar diren lekualdaketetan laguntzea
- Atsedenaldiak eta atsedenaldiak zaintzea eta zaintzea
- Ikasleen arretan parte hartzea eta laguntzea, jarduera motorrak eta portaerak garatzeko.
- Logopeden, fisioterapeuten, irakasle ibiltarien eta abarren laguntza-zerbitzu osagarrietan parte hartzea eta haiekin lankidetzan aritzea, materialen eta laguntza teknikoaren egokitzapenean eta erabileran.
- Hezkuntza-jardueretan laguntzea
- Istripuen prebentzioa eta lehen sorospenak
- Artatutako ikasleen programekin lotutako bilera teknikoetan parte hartzea eta informazioa ematea

Azpimarratu behar da horietako gehienek ikasleen gorputz-fluidoekin kontaktua izatea dakartela eta **ezin direla 2 m-ko distantzia sozialari eutsiz egin**, kontaktu fisiko estua behar baitute.

CORONAVIRUSekiko ESPOSIZIO-ARRISKUAREN BALORAZIOA

Balorazio horretan, COVID-19 kutsatzeko arrisku espezifiko hartuko dugu kontuan. Kontuan hartuko dugu ikasle guztiak positibotzat har daitezkeela sintomarik gabe, arriskua higiena orokorreko eta distantzia sozialeko neurri orokorrak manten daitezkeen edo ikasleekin egin beharreko lanak kontaktu fisiko estua izatea dakarren.

Premisa horiekin, ataza posibleak bi taldetan sailkatzen ditugu:

- **1. atazak: hurbileko kontaktua:** kontaktu minimotzat hartzen da kontaktua noizbehinkakoa denean eta ikasleen higiene pertsonalean laguntzarik ez dakarrenean. Mota honetako zereginak izango lirateke: eskailerak igotzeko eskua ematea, zapatak lotzea, etab. Segurtasun-distantziara jarri ezin delako eta gorputzaren kontaktua dagoelako, **arrisku txikiko esposizioa** izango litzateke.
- **2. atazak: kontaktu fisiko estua:**

- Ikasleak noizbehinkako jokabide disruptiboak aurkezten ditu edo izan ditzake
- Ezin da arnas etiketa bete
- Ikasleen gorputz-fluidoekin kontaktua izatea dakartenak, hala nola ikasleen higiena - Zerbitzura joateko laguntza - Jateko laguntza - Janzten eta eranzten laguntzea.

Taula honetan: CORONAVIRUSekiko esposizioaren arrisku-egoerak lan-ingurunean.

Iturria: laneko Arriskuen Prebentziorako Zerbitzuetarako jarduera-prozedura, SARS-COV-2 sarearekiko esposizioaren aurrean (Osasun Ministerioa, 2020ko maiatzaren 22a)

ARRISKUAREN ESPOSIZIOA	Arrisku txikiko esposizioa	Esposizio-probabilitate txikia
Baieztatutako kasu bat edo ikerketa sintomatiko bat artatzen duten osasun-langile asistentzialak eta ez-asistentzialak. Osasun-garraioko teknikariak, lekualdatutako pazientearekin kontaktu zuzena badago. Bidaian zehar arrisku-eremu batetik datorren kasu sintomatiko bat artatzen duen garraibideen tripulazioa (airekoa, itsasokoa edo lehorrekoa). Zer egoeratan ez den Kontaktu bat ekidin dezake Kasu sintomatiko batekin estua (adibidez, lan-bilerak).	Baieztatutako kasuarekin kontaktu esturik ez duten osasun-langileak, adibidez: - Lekualdatzeko laguntzaileak. - Zaindariak, ohatilak, garbitzaileak. Diagnostiko birologikoko probet arduratzen diren laborategiko langileak. Osasun-materialarekin, fositeekin edo hondakinekin kontaktua duten langile ez-sanitarioak Kutsatuta egon daitezke Sintomarik gabeko kontaktuen etxeko etxeko laguntza.	Arretarik gabeko langileak Zuzenean jendearentzat, edo 2 metroko distantzia, edo Babes kolektiboko neurriak, Kontaktua, adibidez: - Administrazio langileak. - Hesi kolektiboa duten osasun-garraioko teknikariak, pazientearekin kontaktu zuzenik ez dutenak. - Garraio publikoko gidariak. - Segurtasuneko langileak. - Polizia/Guardia Zibilak. - Aduana-langileak. - Suhiltzaileak eta salbamenduko langileak.
ESKAKIZUNAK		
Ebaluazioaren arabera Arrisku espezifiko Kasu bakoitzaren esposizioa: babes biologikoko NBE osagaiak eta, zenbait egoeratan, aerosolen eta zipriztinen aurkako babesa.	Kasu bakoitzaren arriskuaren ebaluazio espezifikoaren arabera: babes biologikoko norbera babesteko ekipamenduen osagaiak.	Ez da beharrezkoa NBEa erabiltzea. Egoera jakin batzuetan (pertsona sintomatiko baten lankidetzarik eza): - Arnas babesa. - Babes-eskularruak.

Taularen arabera, eta HLE-ek egiten dituzten zereginak parekatuta, honako hau izango litzateke kutsatzeko arriskuarekiko esposizioa aipatutako zeregin horietan:

Ataza mota	Arriskuaren maila
Hurbileko kontaktua	Arrisku txikiko esposizioa
Kontaktua fisiko estua (Gehienak)	Arrisku-esposizioa

Nabarmendu behar da langile bat eszenatoki batean edo gehiagotan koka daitekeela, egiten dituen jardueren arabera. Batzuetan, lana esposizio-maila bakar bati dagozkion baldintzetan egiten da, baina, beste batzuetan, langileak zeregin desberdinak egin ditzake, eta horietako bakoitza arrisku-maila desberdinetan koka liteke.

Arrisku-maila bakoitzari prebentzio- eta babes-neurri desberdinak dagozkie.

PREBENTZIO-NEURRIAK

Ikastetxeek beren kontingentzia-plana eta ikastetxera joateko prebentzio-neurri orokorrak, antolakuntzakoak eta higienikoak dituzte. (Ikus ikastetxe bakoitzaren plana). Horietako batzuk:

Eskuak garbitzea eta gela hidro-alkoholikoak jartzea

2 metroko distantzia gainerako langile eta ikasleekiko.

Eremuen eta lan-azaleraren higieena.

Gelak aireztatzea

Hondakinen kudeaketa, paperontziak estalkiarekin eta poltsaratzeak.

Bainugela, eskailerak, igogailuak, aisialdirako guneak eta abar erabiltzea.

Higieine pertsonaleko neurriak.

Kolektibo honetan ezarri beharreko neurri espezifikoek norbera babesteko neurriak dituzte ardatz.

Arrisku-mailaren arabera, honako hauek zehazten dira:

Arrisku txikiko esposizioa

- Ikasleek higieine-maskara erabiltzea. (Ahal bada)
- Ikasleen eskuak maiz garbitzea.
- Arnas etiketa betetzea.

Langileek behar duten norbera babesteko ekipamendua:

- Erabili eta botatzeko eskularruak.
- FFP2. UNE EN 149 maskarak , exhalazio-balbularik gabe

Arrisku-esposizioa

- Ikasleek higieine-maskara erabiltzea.
- Ikasleen eskuak maiz garbitzea.
- Arnas etiketa betetzea.

Langileek behar duten norbera babesteko ekipamendua:

- Erabili eta botatzeko eskularruak.
- FFP2 UNE EN 149 maskarak exhalazio-balbularik gabe
- Pantailako bisera edo betaurreko estankoak.
- Mantala mahuka luzeko botatzekoak.